

Cimborona

JÓGYERMEKEK RÉPES HETI LAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.



1924
szeptember
14



Isigo! Jambona!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK



A DAL.

(Dóczy Zoltán emlékkönyvébe.)

Dóczyné Berde Amál
rajza.

Minden kezdet nehéz, de te ne félj tőle,
Ha legyőzted, meglásd, dal fakad belőle.

Dal, mely, ha bánat ér, megvigasztal téged,
S lesz, amig élsz, mindég nagy gyönyörűséged.

VETÉLYTÁRSÁK.

— Irtta: SZOMBATI ZABÓ ISTVÁN. —

A kut-víz így dicsekedett
Egy kancsóból a folyóvíznek:

Éngem a szobájukba visznek
Az emberek s körébe ülnék;
Terített asztalukra tesznek
S pohárba öntenek, ha esznek.
Lásd, éngemet hogy megbecsülnek?

És a folyó ezt válaszolta:

Éngem nem kell, hogy bevigyenek,
Ha akarok, én magam bemegyek.

A kályhatűz s a lámpa-láng
Kinéztek a zárt ablakon
S felváltva így szóltak a naphoz:

Lásd, én a szobában lakom.
Meleget én, s fényt én adok.
Nem bujdosom; van otthonom
S hogy nálad jobb-szeretnek: fogadok.

Beszólt rájuk a nap az ablakon:

Én nem születtem bénán és vakon
S bár szoba-lakó nem vagyok:
Ajtot nyitok, meg ablakot

De hol vagytok ti, mikor én jövök:
Két hengegő kölyök?
Mert, lásd, hogy én is valami legyek:
Kivilágítom tent a hegyeket
S melegítek a földnek és
Alattam érik a vetés...
De nem haragszom.
Jer, dicsekedő kis rokon:
Most hadd csókollak homlokon.

Egy vézna kis szellőcske így didergett
S dicsekvő nyelvecskéje vígan pergett:

Én képviselem az eget.
Kitérve ablakot behívnak
És hűsíttem a meleget
Mert én vagyok a szél.

És válaszol rá a vihar:

Ki Leszél?
Hol vagy te, mikor mennydörög?
A dicsőség szép, de nem örök:
Addig tart csak, amíg a meleg...
Tárt ablakok nekem nem kellene,
Ha akarom: én ugyanis betörök
Ajtot, falat, meg ablakot.
Akkor megyek be, mikor akarok!

Pipi és Csipi.

— Irtta: BENEDEK ELEK.

Messze földön nem volt párja a Bándi Mariska kanárijának. A kis városkában, ahol a Mariska szülei laktak, csodás dolgokat meséltek e madárról. Nem is hívták másként: »csoda madár«, a Mariska csoda kanárijája. Hogyha Mariska a kalitka elé állott s fölnezzett kedves madarára, ez mindjárt kidugta fejecskéjét a nyíláson, szépen, illedelmesen hajtogatta, mintha csak üdvözölte volna: jó reggelt, jó napot! S ilyenkor Mariskának csak ezt kellett kérdezni:

— Nos, hát az ének hol marad, aranyos madárkám?

A kedves madár nótára fogta pici csőrét s csattogtatott olyan szép nótákat, hogy az utcán járó kelők megállottak s gyönyörködve hallgatták. Igazi nóták voltak ezek, miket mind Mariskától tanult a kanári: Mariskának csak el kellett kezdenie egy nótát s a kanári az ő okos szemével aranyos asszonykájára ajkának a mozgását kísérte és fűtyölte utána a nótát, akárcsak a muzsikás cigány-purdé, ahogy utána csinálja az apja nótáját.

Pipinek (így hívták a kanárit) szabad járása-kelése volt a házban. Többnyire csak éjjelre vonult be az ő házába, melyben puha ágyacskát készítettek számára. Persze Mariska vetette az ágát.

Ha Mariska azt mondta: Jóccakát, Pipi! Hunnyd le a szemedet! — ez a csodamadár egyszeribe lehunyta a szemét. Ha meg azt mondta: »jó reggelt, Pipi, nyisd ki a szemedet!«

— Pipi mindjárt kinyitotta a szemét. Mindent akként tett, amint Mariska parancsolt. Fölszállott a fejére, a vállára, a tenyerébe, csak szólnia kellett.

Magam is sokat hallottam Pipi csodálatos dolgairól, az ő nagy okosságairól, találékonyságáról, egyszer az utcáról hallottam is gyönyörű énekét s amikor egy napon hire ment a városban, hogy a Pipi eltűnt, szivemből sajnáltam Pipit is, meg Mariskát is.

Ki tudja mi lesz Pipiből? Jobb ugyan a madárnak a szabadban, a zöld erdőben, sik mezőben, de a kanárinak nem a mi földünk a hazája. Távol szigeteken találna csak dalos társakra; itt másfajta madarak közt élve gyámoltalanul pusztulna el. Ki tudja, nem kerülne-e rossz emberek kezébe? Akadna-e olyan gondviselője, mint Bándi Mariska, aki aranyos szivű leánya volt s aki ugyszerette Pipit, mintha testvére lett volna. Mariskának nem volt testvére s így nem csoda, ha kétszeres volt bánata.

Hogy tűnt el a Pipi? Ennek a története bizony igen közönséges. Egy reggelen, amikor a kalitka ajtaja kinyílt, mit gondolt, mit nem a Pipi, tán azt, hogy akármilyen jó dolga van, mégis csak szebb a szabadság: kirepült a nyitott ablakon. Amilyen okos madár volt, az is kitélt tőle, hogy meg akarta tréfálni Mariskát. Gondolta: hadd lám, milyen az élet odakint, Mariska nélkül!

Amikor az ablakon kiröppent s leszállt az ablak alatt elhúzódó táviró drótra, Mariska tréfára vette a dolgot.

— Pipi, ne bolondozz! Mindjárt jöjj vissza, különben kikapsz!

De Pipi rá sem hederített az ő kis urnőjére.

— Pipi, vissza! — kiáltott most Mariska valóságos parancsoló hangon.

Am Pipi, aki eddig csupa engedelmesség volt, azzal válaszolt, hogy egyet csicssergett (talán azt mondta: Pá, Mariska, pá!) azzal hopp! elrepült.

Igen, elrepült. Mariska nem akart hinni saját szemének. Hogy az ő okos, bölcs, kedves, aranyos kanárija itt hagyja őt!

Kihajolt az ablakon s kétségbeesetten nézett a hűtlen madár után, míg egyszerre csak egészen eltűnt könnybe lábadt szeme elől. Mire a Mariska szülei észrevették volna, Mariska már kint szaladt az utcán. Hangosan zokogott s a szembejövőknek, akik kérdezték, mért sirsz, kis Bándi Mariska? — fuldokolva felelte: Pi-pi el re-pült!

Két-három utcát végig szaladt. Hiába. Pipinek nyoma sem volt. Kimerülten, kisírt szemmel tért vissza s bár kedvenc téstája, a rizs felfújt került asztalra, hozzá sem nyult kávé kanálkájával. Minek vegyen ő rizs-felfujtat a kanálba, ha Pipi nem ül a vállán, s ici-pici csőrével bele nem turkál.

Az eset igen megsomorította a Mariska szüleit is. A család tagjának tekintették Pipit s nála nélkül, az ő gyönyörűséges nótái nélkül olyan szomorú volt az egész lakás! Ebéd után a Mariska apja el is szaladt a kapitánysághoz, hogy doboltassák ki a Pipi eltűnését. Egy aranyat ígért a becsületes megtalálónak. Ki is dobolta a dobos a város minden részében, mint annak rendje s a módja:

»Közhirre tétetődik, hogy a Bándi Mariska kisasszonyka csudálatos kanári madárkája, a hírs-nevezetős szépen szóló Pipi, elveszött! Aki megtalálja, annak egy körmöci arany lészen a jutalma!« Brumbrumbum, brum!

Hát bizony eltelt egy nap, eltelt két nap, a Pipi nem került meg. Mariska nem nyugodott meg ebben. Majd megkeresi ő. Ha kell, sorba járja a házakat s valahol csak megtalálja.

Egy szép őszi napon elindult Mariska madárkereső útjára. Ment utcáról utcára, házról-házra s mindenütt beszólt:

— Jó napot kívánok! Ugyan kérem szépen, nem került ide az én Pipi madaram?

Mindenütt azzal feleltek:

— Nem bizony, édes Mariska, hiszen ha ide került volna, vissza adnók szívesen!

Már éppen vissza akart fordulni, hogy haza menjen s majd ebéd után folytassa a keresést. Am e pillanatban egy földszintes házra esett a tekintete, mely az utcáról beljebb esett s egy kis virágos kert terült ablaka előtt. Ez az ablak tele volt madárral! Volt ott szajkó, papagály, csiz, tengelic és kanári, mennyi! Valami azt sugta Mariskának: itt a Pipi!

Habozás nélkül nyitott be a kis léces kapun s bekopogtatott a madaras ház ajtaján.

Egy öreg özvegyasszony lakott ebben a

házban. Kenderesiné (ez volt az asszonyság neve) egy cseléddel lakott az ő házacskájában. Gyermekai nem voltak s minden örömét a madarakban találta. Ezek voltak az ő gyermekei, akik vig nótájukkal, kedves csicssergésükkel felvidították bus, magányos életét.

Az öreg asszonyság csodálkozva nézett a belépő leánykára, aki illedelmesen köszönt és kezét csókolt neki. Nem szokott a látogatókhoz és el nem tudta képzelni, hogy mit kereshet nála ez a kedves kis jószág.

— Hogy hívnak, kis lányom? — kérdezte Kenderesiné szeliden, jóakarattal.

— Bándi Mariska, szolgálatjára, s szépen meghajtotta magát Mariska.

— S mi hozott ide, báránykám?

— Oh, édes néni, hát nem hallotta, hogy eltűnt az én Pipi madaram?

— Nem én! Honnét hallottam volna, báránykám, hisz' én ki sem járok.

— Pedig ki is dobolták ám!

— Meglehet, báránykám, de talán nem ezen a tájékon.

— Hát nem került ide egy kanári? Itt olyan sok van!

— Az ám, lásd, én azt nem is tudom, mostanában nem is vettem számba, megvannak-e a madárkám?

— Hány kanárija van a néninek?

— Éppen hét.

— Hé! Pipi! Pipi! — kiáltott föl kimondhatatlan örömmel Mariska. — Te itt vagy, Pipi! Hisz itt nyolc kanári van! Nyolc! Pipi, nem ismersz?

Pipi bizony meg sem mozdult. Társaival, akik, ugylátszik, nem tudták mi a vendégszeretet, éppen akkor falatozott egy jó vastag főtt répából.

— Hm, hm, csóválta fejét az öreg asszony, furcsa az eset. Most majd honnét ismered meg a Pipit? Van valami ismertető jele?

— Ismertető jele? Az nincs, de hallgat a szavamra.

— Hát halljuk. Az is ismertető jel.

— Pipi repülj a vállamra!

— E pillanatban egy kanári kivált a társai közül s a Mariska vállára repült, de még el sem kiálthatta magát örömeiben, egy másik kanári is oda röppent a vállára. S éppen az első mellett telepedett le.

— De már most melyik a kettő közül a tied?

— Bizonyosan az első, — felelte Mariska elszontyolodva.

— Ó, az nem bizonyos, — incselkedett az öreg asszony, — próbálj még valami egyebet vele.

— Jól van, próbálok! Pipi, énekelj utánam! S Mariska elkezdett énekelni egy szép dalt s úgy, amint ő énekel, utána füttyölt az első kanári.

— Ez a Pipi, ez! Te vagy az, aranyos Pipikém! — zokogott örömeiben Mariska s csókkal és könnyel árasztotta el a megtalált Pipit.

A jó Kenderesi néni könnyezve nézte a

megható jelenetet s amikor Mariska nagy hálálkodások közt kezét csókolt s távozni készült, így szólt:

— Édes báránycám, vidd magaddal azt a másikat is s nevelj abból is olyan okos, aranyos madarat, amilyen a Pipi!

Ez volt csak az igazi boldogság. Az imént még azt hitte, hogy sohasem találja meg a Pipit s most még társat is talált melléje. A Pipi mellé egy, — hogy hogy is hívják csak ezt? — Legyen — Csipi. Pipi és Csipi!

Futva futott haza.

— Itt a Pipi, meg a Csipi! — kiáltott messziről a szüleinek

— Az ám! de most már ki kapja az aranyat? — kérdezte az apa s hramiskásan mosolygott.

— Az aranyat? — gondolkogzott egy keveset Mariska — add azt egy szegény árva gyermeknek, édesapa, akinek nincs se apja, se anyja, se madara!

Ugy lett, amint Mariska kívánta.

(Kisbaczon.)

A Dióvári család története.

— Irta: DRASKÓCZY ILMA. —

I.

A gyermekszobában Laci éppen egy szép lilás-rózsaszínű kökörtörvény példányt simogatott itatóspapír közé, hogy a leprézéshez előkészítse. Pista a szoba közepén állva, lendületes gesztusok közt tanulta Arany János »Mátyás anyja« című versét. Gabi kékzsepre kapva fejét, neki könyökölt az asztalnak és a latin deklinációnak. Jolanka szökeahaju babáját fésülte, amikor hirtelen kicsapódott az ajtó s a kis Jóska, mint a szélvész rontott be lélegzETFogyottan az örömhírrrel:

— Fiúk, megjött a láda! Gyertek! Édes-apa már fészti is a fedelét.

S a fiúk, de a kislány is, ott feledve csapat-papot, mint Csokonai Vitéz Mihály, rohantak Jóska után s egy perc sem telt bele, ott nyüzsgöttek a láda körül, hogy segítsenek apának.

Mert sokféle jó dolgot ígért ez a láda, amit »Bánda keresztapám« küldött Kisanyámmal együtt. »Kisanyám« az apa testvére volt s így nagynénje a gyerekeknek, de ők szeretetből Kisanyámnak dédelgették.

Reccsent a ládafedél. Öt gyermek visszafojtott lélekzete kísérte és ötpár karikára nyitott szem.

Édesapa aztán egyenként szedegette ki a csomagokat s két, de néha négy gyerekkéz is nyult érte, hogy megragadja s tovább adja édesanyának, aki fölbontotta. Egyszer csak egy egész nagy doboz édes sütemény került napfényre, melyet Kisanyám egyenesen az öt gyerekeknek adresszált. A négy fiú erre indián csatakiáltásba tört ki és haditanccal üdvözölte a tésztát s bizony, szelidebben bár, de a kislány is ott ugrabugrált köztük. S neki esett a csapat gyerek ugy a tésztának, hogy aznap hiába főzte »Édesanyám« az ebédet.

De nem sokára újból valami gyerekszájnak kedves csörrent meg egy zsákocskában.

— Huj, huj, dió! — ujjongtak kórusban. És már tele is lett mind a tíz kis marok.

»Édesanyám« nevetett.

— No, no, gyerekek, vigyázva, itt valami

van még a dió között egy papirzacskóban és ni egy cédula is van rajta!

Mindjárt olvasja is Laci a cédulán a Kisanyám irását:

»Itt van külön pakkolva hét darab dió, annak a fának az utolsó termése, amelyet a gyerekek papirhéjja miatt szerettek. A fát, úgy látszik, valami érthette, mert kivész.«

Nyitogatta valamennyi gyerekkéz a zacskót, nyitogatta és ki is szakította s amikor Pista megszámlálta a hét diót, hát az már csak öt volt, kettő beleveszett a sok dió közé a zsákba és már nem lehetett megtalálni.

Kirakták az öt diót sorra az asztalra, volt köztük két egyforma nagy és három kisebb.

— Ni, ni, hisz ez egy familia: apa, mama, s a három gyermekük, sütötte ki Gabi.

— Az ám. De ez nem megenni való, je lentette ki a mama. Ezt eltesszük az öreg fáról.

S összeszedve az öt szem diót, berakta a kis varróasztal fiókjába.

És most kezdődik tulajdonképen a Dióvári család története. Mert Gabi véletlenül csakugyan ráhibázott és ez az öt dió valóban egy család volt: a Dióvári család.

A mama varróasztal fiókjában egészen jó szállásra tettek szert. Igaz, hogy kissé sötét volt benne, de hát ehhez hozzá voltak ők szokva, hisz a világtól elzáró zöld burokban éltek sokáig, s amikor az fölcsattant s ők behullottak a zöld fübe, alighogy egy kicsit körülpisloghattak, már föl is szedte őket Kisanyám, hogy elcsomagolja.

De különben egészen sötét nem is volt a fiókban, mert nem lehetett teljesen betolni, kissé megvetemedett valahol s a résen át beszivárgó világosság mellett érdekes látványokra akadtak. S így elég boldog és meglepődött soruk lett volna, ha a nagypapa és nagymama a diók el-tünése fölött nem busultak volna. De sokat töprengtek az öreg szülőken s különféle terveket is eszeltek ki a megszábadításukra, ám hiába. A zsákocskák, amelybe beleveszték, messze volt, az éléskamrában.

Különben is egy váratlan, borzasztó eset

következtében le kellett tenniök minden szabadditási tervükről. Egy hatalmas és kegyetlen dióellenséget fedeztek fel a házban. Pityipalkónak hívták.

Pityipalkó nem tartozott a családhoz és csak nem rég került ide s csak arra az időre, míg a szülei távol lesznek, de már is nagyon sok galibát csinált. Nem is aludt a fiukkal egy szobában, hanem a diványon a szomszéd ebédlőben, amelyben a mama kis varró asztala is állt. Egy nap édesanya egy kosárka diót hozott be a kamarából és a kredencre tette. De alig lépett ki a szobából, Pityipalkó a dióknak rontott, a földre dobálta s addig táncolt rajtuk szeges sarkával, míg keserves, szörnyű jajgatás, recsegés közt széttörték s ott pusztult el mind a Pityipalkó éles, őrlő fogai közt.

Mindezt végignézte a Dióvári familia a félignyílt fiókból és elborzadtak. Tudták ugyan, hogy rájuk is előbb-utóbb pusztulás van kiszabva, mert ez a sorsa a legtöbb diónak, de legalább nem ilyen disztelen halált óhajtottak. Pompás sütemény tetején, meleg foszlós, porhanyós béli kalácsban dicsőséggel multak volna ki.

Ez eset után persze a diószülők nem akarták kockáztatni a maguk és gyermekeik életét a bizonytalan kísérletért.

Csak az a reményük maradt, hogy nem sokára elmegy Pityipalkó s akkor kevesebb veszedelemmel indulhatnak a nagyszülők fölkeresésére.

Egyedül vékonyháj urfi, a legidősebb diócsemete, nem tudott belenyugodni szülei okos határozatába. Ő nyugtalan, vakmerő dió volt és türehetetlennek találta csöndes, nyugodt életüket s kapva kapott volna az alkalmon, hogy kissé körülnézhessen a világban.

Azért egy nap, amikor az apa és mamadiók a puha varróvánon délutáni álmukat szunyókálták, karonfogta Mogyoró öccsét, ki e nevet kicsiny termete miatt kapta, s oda vonta a sarkba egy nagy cernaguriga mögé.

Huga, Édesbél, látva titkolózásukat, kíváncsian közeledett hozzájuk, kérdezve, hogy miféle tréfát terveznek ismét.

Vékonyháj fontoskodó arcot vágott:

— Éppen nem tréfa! Nagyon is komoly dolog, ami nem való lányoknak.

Persze Édesbél rosnéven vette a lekicsinylést s méltatlankodva elfordult, hogy távozzék.

De valami juthatott eszébe Vékonyháj urfiának, mert hirtelen meggondolva magát visszahívta hugát és hősies állásba helyezkedve így szólt:

— Azt akarom veletek közölni, hogy én ma éjjel utrakelek és fölkeresem nagyszülőinket. Ha akartok, kövessetek, ha nem, megyek magam.

E határozott, merész kijelentésre Édesbél holtra ijedt, míg a kis Mogyoró, bátyja tetteinek hűséges bámolója, kész volt követni őt.

De Édesbél minden módon igyekezett őket lebeszélni. Fölhozta, hogy le sem tudnak jutni

a magas asztalról a földre, nem ösmerik a járást és hozzá még itt a rettenetes Pityipalkó.

Mindhiába! Vékonyháj nem tágitott. Azt felelte, hogy nem megy ő vakon neki a dolgoknak, gondoskodott ő segítő eszközökről. Aztán tud ő vigyázni és éjjel hajtja végre a tervét, amikor Pityipalkó alszik.

Édesbél mindez nem nyugtatta meg. Ösmerte bátyja vakmerőségét s félt, hogy valami szerencsétlenségbe dönti kis öccsüket is, magát is s azért kijelentette, hogy ha le nem tesz vakmerő szándékáról, mindent elmond a szülőknek.

— No, azt már tudtam, hogy minden lány gyáva, — pattant fel ingerülten Vékonyháj — de, hogy árulkodó is, azt csak most tudom. Csak menj, árulkodj, hazudozz, hisz ez a mesterséged, ahelyett, hogy velünk jönnél szegény szenvedő nagyszüleink megszabadítására.

E méltatlan vádak nagyon fájtak Édesbélnek. Ő ravasz, hazudozó, gyáva?! Nem, ezt nem hagyhatja magán száradni. Inkább ő is megy velük s megmutatja, hogy egy diólány mindig ér annyit, mint egy diófiu.

Persze, sokkal okosabb lett volna, ha az észére hallgat, de hát ő is gyermekdió volt még is félt a Vékonyháj csufolódásától.

Most tehát nem volt egyéb hátra, mint az utazás részleteit megbeszélni.

Vékonyháj már régebben talált egy varrótűt: ez hatalmas védelmi eszköz lesz az esetleges veszélyek idején. Mert Vékonyháj, bár nem árulta el, de szinte óhajtotta, hogy némi kis kalandjuk is akadjon az uton, amelyben ő kiűntethesse a bátorságát. Egy hosszú cernaszál is volt a tübe fűzve, ezt meg arra fogják használni, hogy általa az asztalról a földre ereszkedjenek.

Tehát Vékonyháj mindenről körültekintően gondoskodott. Valahol a fiók sarkában egy gyűszűt is fedezett fel.

— Ez pompás lesz sisaknak!

Igy elkészülve izgatottan várták az estét. Lefekvéskor diómama sorra csókolta gyermekeit.

Édesbélnek szinte fájt a csók az önvád miatt, hogy ők azt a jó mamát kijátszani készülnék.

Vékonyháj talán sejtette, mi megy végbe az Édesbél szívében, mert szigorú, fenyegető pillantásokat vetett rá.

A szülők végre elaludtak. A három diógyermek hallkan lopózkodott el mellettük.

Vékonybél föltette a gyűszűcsákót, kezébe vette a varrótűt és kész vitéznek érezte magát. Mogyoróra felcsavarták a cernakötelet, mint ahogy a tűzoltókra szokás. Édesbél nem vitt semmit, csak egy csomó aggodalmat szívében.

Csöndesen, nesztelenül kimásztak a fiókból az asztal tetejére. Vékonyháj örvendve észlelte, hogy az asztal mellett szék áll. Hisz, így könnyen fog menni a földreszállás.

Vékonyháj és Édesbél ügyesen letornáztak

a szék karján, Mogyorót pedig lesegítették. A széken megálltak. No de most hogy jussanak innen le? Ez már még Vékonnyhénak is magas volt. Hopp, hisz itt a cérnakötél! Le is csavarták azonnal Mogyoróról s megbogozták egyik végét a nádszék egy likacsában s csakhamar mind a hárman, még Mogyoró is leügyeskedtek rajta a földre.

Édesbél titokban fájdalmasan tekintett föl biztos otthonukra, hol kedves szülei békésen alusznak, nem is sejtve, mily ösmeretlen veszélynak indul neki három gyermekük.

Bezzeg, Vékonnyhén örvendve ugrott egyet. Milyen pompás egy utazás lesz ez, hol sem az az apa, sem a mama tilalma nem gátolja szabad akaratában.

A cérnakötelet függni hagyták a széken, visszajövetre.

— No, most előre, tekintsünk széjjel, mi van látnivaló a szobában, kiáltott fel vigan Vékonnyhén.

— Jó volna talán csak az ajtó felé igyekeznünk, tanácsolta Édesbél.

— Persze! Hogyisne! Csak nem azért indultam el, hogy az érdekes látnivalókat elszalasztszam!? Hisz ez olyan tanulmányufféle, ugy-e, Mogyoró?

Mogyoró, természetesen, kész visszhangja volt bátyjának s így Édesbélnek sem maradt más hátra, mint követni a kalandravágyó két diófit.

Vékonnyhén jobbra tartott. Egy fényes, nagy, kerek valamit látott a holdsugárban csillogni. Mosdótál volt a földön. A csintalan Pityipalkó tette le a mosdóvizet, hátha valaki véletlenül átmenve a szobán, belelép.

Körülfogták és bámulták Vékonnyhén ágaskodva belelátott kissé s ez csak fokozta kíváncsiságát, megtudni, mi lehet benne? Átkerült a másik oldalra, tüdárdáját odatámasztotta a tálhoz s mielőtt testvérei észrevették volna, egy ügyes ugrással egy-kettőre fönt termelt a szélén. Belelépett s fölkiáltott:

— Gyertek, Édesbél, Mogyoró, mi van itt!

— Mi, hol?! — s kíváncsian odafutottak.

— Itt bent egy fiatal dió áll s felém nyújtogatja karját. Ugy látszik, nem tud kijönni. Hej pajtás, kihuzzalak?

A megszólított semmit sem szólt ugyan, de azért Vékonnyhén mindegyre jobban feléje hajolt, hogy a lent látott alak közeledő kezét elérje. Már azt hitte, megfogja, amikor egy hirtelen csuszamlás és Vékonnyhén urfi belepottyant csalékony tükörképe karjaiba.

Édesbél és Mogyoró rémülten fölsikoltottak. — Nincs semmi baj, kiáltotta ki a tálból pár pillanat múlva Vékonnyhén, aki pedig maga is szörnyen megijed, csak nem akarta elárulni. Biz én beleestem valami sajtáságos nedves izébe, egy kicsit kellemetlen, mert hideg.

— Siess hát, mássz ki hamar!

Az ám, ha az olyan könnyen ment volna. Egyre visszasiklott kapaszkodás közben. De hát ő, a nagy hős, hogyan folyamodjék testvérei

segítségéhez? Ám végre is kénytelen volt vele, több sikertelen próbálkozás után.

Édesbél lenyújtotta neki a tüdárdát, abba kapaszkodva valahogyan mégis sikerült kivergődnie Vékonnyhénak csuromvizesen a tálból.

— Hát a te szép süveged hová lett? — Tudakolta Mogyoró?

Biz az odaveszett. Azonban Vékonnyhén minden hősiessége mellett sem vállalkozott, hogy újból érte menjen, de ezt persze a világért be nem vallotta volna.

— Érte mennék, folytatta, de tudjátok ez nem tiszta ügy, ami velem történt, valami boszorkányság van a dologban. Az a magas uszás se rendes módon történt. Valami varázsló lakik ott lent, aki megkívánta szép sisakomat s azért öltött dió alakot, hogy rászedhessen. De azért mégis visszamennék sisakoméért, csakis értetek nem teszem. A harc a varázslóval soká eltarthatna s addig hogy maradnátok magatokra.

— Dehogy még, kapaszkodott bátyjába Mogyoró, inkább fussunk innen.

Vékonnyhén sem volt tisztában kalandjával. Amint belebukott, úgy megszeppent, hogy körül se nézve, csak igyekezett volna kifelé jutni a tálból. Ő felőle ugyan ott kúszolhat dió barátja örökkéig, ő ugyan nem megy többé segítségére.

(Vége következik.)

Az én boldogságom.

— Irta: MONOKY SÁNDOR. —

A nagy világba soh'se vágytam,
Nagy urnak lenni se' volt vágyam;
Nem irigylem a cifraságot,
Mit másokon ragyogni látok.
Csak egyszerűn, szerényen élek,
Egy tanítóm van: a Természet,
Kinek szavára híven hallgatok,
És oly boldog vagyok!

Hiu remények, csalfa álmok
Ugy sem teregnék boldogságot,
Ábrándoknak hiába élek,
Bennök csalódik csak a lélek.
Boldogságom én feltalálom
Madárdalon, nyíló virágon,
Hol minden illat és dal Istené
S repül a menny felé.

Kiadó bácsi postája külföldi előfizetőihez.

Sexty Jenő Stárna. Előfizetési díja 1925. február 1-ig ki van egyenlítve. — Weiszer László Presov. Előfizetési díja ez év végéig ki van egyenlítve.

Kiadó bácsi postája belföldi előfizetőihez.

Sárga Józsika Marosilye. A hiányzó számokat postautalvánnyal együtt elküldtük. Vizsgád szép eredményéhez gratulálunk. — Farkas Mariska Cluj. A 55. számot elküldtük. Ha valamelyik szám hiányzik, közzöld velünk azonnal és mi díjmentesen pótoljuk. Édesanyádnak tolmácsold meleg üdvözlötünket. — Ackermann Testvérek Csíkszereda. Előfizetési hátralékuk február 1-től szeptember 30-ig 180 leu. — Szebeni Rezső Braşov. Molnár F.: „Pál utcai fiúk” c. könyve megkapható.

A hivatlan vendég.

— Irla: K. Bendre Róza. —

— Jaj, anyukám, de megijedtem! — szaladt be rémült arccal Katóka a mamájához.

— Ugyan mitől? — kérdezte a mama.

— Hiszen ha tudnám, hogy mitől, de sohasem láttam én még olyat! — Tetszik tudni, ki akartam rázni a morzsát a ridikülből, amelyikben az uzsonnát hordom az iskolába. Hát amint felhajtom a kis szemétláda fedelét, látom, hogy egy kis kerek, cipóforma valami van a láda fenekén. Rázogatás közben a ridikülöm zsinórja hozzáért ahhoz a kis gömbölyű csomóhoz és, hát uramfia, az egyszerre csak elkezdett csunyán szuszogni, prüszkölni, hogy: »Hhh, psz, psz, phu, fúfú!« Jaj, de megijedtem.

— Ejnye, vajjon mi lehet az a cipóforma nagyhatalom, amelyiktől az én csattos frizuráju, második elemista lányom is megijed?! — érdeklődött a mama és sietett ki a konyhaajtó előtt levő ládikóhoz.

— Hahaha! — nevetett a mama jóízűen, mikor meglátta a csodát. — Hiszen ez egy kis hivatlan vendég, aki csak ideiglenesen szállt ide a szemétláda. Reád várt, míg felkelsz, mert egyenesen azért jött ide, hogy neked bemutatkozzék.

— Nekem?

— Igen, neked! Én már ismerem. Falun sokszor találkoztam vele. Szaladj csak be a konyhába, hozz egy darabka nyers húst, mert ez a vendég nem mutogatja magát ingyen.

Katókánál hamar legyőzte a félelmet a kíváncsiság. Az ebédfőzéshez kikészített husból levágott egy darabkát és nagy várakozással állt meg vele a titokzatos vendég előtt.

Anyuka egy kis hegyes fadarabbal megcsiklandozta a »cipó« hátát, mire az idegesen megrándult és hangot adott: »Fúfú!«

— Jaj! — rémüldözött Katóka újból.

Többszöri csiklandozásra megnyult a kis cipó. Négy parányi láb bujt ki alóla. Majd egy hegyes orrocsonka, két picit szem, két nagyocsonka, szőrös fül mutatta, hogy hol a feje ennek a látogatónak.

— Nézd csak, — mosolygott anyuka a húzódozó Katóka felé — ez tudja, mi az illendőség. Egyenesen feléd fordul és azt szuszogja:

Én a tüskés disznó vagyok,
Tüskéimmel mindig szurok.
Sündisznó az uri nevem,
A hizelgést nem szeretem,
De szeretem ám a csigát,
Védem a kertek virágát.

— Milyen kedves! — nevetett most már Katóka is, aztán odadobta a kis szuszogó masinának a konyhából hozott húsarabot.

Sün uraság körül szaglászta a húst, majd jóízű csámcsogással meg is ette azt. Még a száját is megnyalta utána.

— Ni, milyen drága kis nyelve van! — tapsolt Katóka.

Hanem egyszerre csak: »Au, vau!« Nagy ugatással rontott elő valahonnan a Katókaék Józsi névű kutyája, amely alkalmasint kileste, hogy ez a kis tolakodó idegen milyen izletes falatot kebelezett be. Nagyot vakkantott benne a kutyaméreg, erős iramban nekirontott a kis ládának, amely felfordult és a kis sün kipotytyant belőle.

De, hogy becsapódott a mérges Józsi! Ő egy talpon álló, hegyes orru állatkának sietett a bundájába kapaszkodni s ime, mire odaért, csak egy gömbölyű cipócska pihent előtte mozdulatlanul, amelyről száz meg száz hegyes tüske meredt a világba. Se láb, se fej nem látszott már sehol.

Ez a hirtelen átalakulás mégjobban felbőszítette Józsiát. Belekapott szájával a kis cipóba. Hanem fel is vonított aztán fájdalmasan, mert a tüskék jól megszurkálták az orrát. Ijedten rohant Józsi az udvar tulsó felébe, onnan ugatott a szurós csoda felé.

Katóka pompásan mulatott mindezeneken. Hogyne, mikor ez a gögös Józsi, amelytől nagy hangja miatt még az emberek is félnek, ilyen szégyent vallott!

— Látod, Katóka, — szolt anyuka — milyen bölcsen gondoskodott a Teremtő még egy ilyen kicsiny állat védelméről is, amely ha tüskés bundájában összehúzódik, sok bajtól megvan szabadítva.

— Bizony, ez elég érdekes. De tessék mondani, mit kezdünk mi ezzel a kis sünnel? Talán kalickába tesszük?

— Dehogyan tesszük! — nevetett a mama. Ahoz már nem elég illedelmes. Vedd csak elő a piaci táskát és hozz egy csomó papírt. Így! Most a táskát kibéleljük papírral és sün uraságot belehelyezzük, te pedig szépen elviszed a Citrom utcába, a nagymamához. Ott a nagy kertben szükség van rá. Fölfalja a sok kártékony, házatlan csigát, amelyek annyi bosszuságot szereznek nagymamának.

Igy történt, hogy Katóka, aki egy órával előbb még félt a kis sündisznótól, most vidám arccal maga szállította el őt a nagymamához. Amikor pedig megismerkedett a természetrajzzal, legelőször is a sünt lapozta fel benne és ismerősen mosolygott a furcsa kis állat jól sikerült képe felé.

(Nagyvárad, 1924.)

A makacs gyakran árt magának,
Ellensége saját javának.
Baj bajra éri: nem tudja, mért,
Meg sugom én: makacs volt, azért.

Beszélgessünk, cimborák!

Kedves Elek nagyapó!
Karácsony előtt három évvel történt ez a kis eset, amit most nagyapónak elmondok.

Egy történelmi óra alatt a jó öreg tanítóbácsi éppen a világháborúról mesélt s többek közt a szegény hadiárvák sorsáról. Feltűntette előttünk nyomoruságos helyzetüket. — «Nincs nekik meleg ruhájuk, jó meleg ételük s nincs oly szép karácsony-estéjük, mint nekünk. Mi hogy örülünk karácsonykor, amikor új ruháinkat felvehetjük s ők szegények megelégszenek viselt ruhával, melyet egyik-másik irgalmas ember nyújt nekik.» — Eddig tartott a tanítóbácsi elbeszélése, amely bennünket roppant meghatott s éreztük, hogy valamit kell csinálni a hadiárvák érdekében. Tehát elhatároztuk, közösen, hogy előadunk egy szép szindarabot s a bevett jövedelm-t a szegény gyermekek felségélyezésére fordítjuk. A tanítóbácsit kértük meg, hogy keressen nekünk megfelelő színjátékot s ő azt szíveskedjék nekünk betanítani. Ő persze ebbe szívesen beleegyezett s örömmel látta, hogy nem hullott terméketlen talajba az elvetett mag. A következő nap már ki voltak a szerepek osztva. «Jótekonyság» volt a kedves kis darab címe.

Teltek, multak a napok. Mind lázasabban foglalkoztunk az előkészületekkel. Színpadra nem volt gondunk, mert a református egyház kölcsönözte azt nekünk és óriási tantermünkben állítottuk fel. A karácsonyt megelőző pénteken beállított hozzánk egy óriási karácsonyfával az urasági kertész. Nagy örömmel fogadtuk a karácsonyfát, mert így alkalom nyílt arra, hogy egy szép karácsonyfáival lepjük meg a gyermekeket. A karácsonyfa-diszt összetakarított pénzünkön vásároltuk. Elkövetkezett a karácsony-este, szép számmal gyülekezett a közönség s mi boldogok voltunk, hogy mégis lesz sikere fáradozásainknak. A szindarab gyönyörűen sikerült. Az a sok taps, amennyit mi kaptunk. Nem győztünk eléggé hajlongani köszönetünk jeléül.

Azután következett a sok ajándék kiosztása. Mily boldogság volt nézni a gyermekek örömét! Csak ott állottunk mi könnyes szemmel, meghatottan.

Ugy-e, Nagyapó, boldogság az embernek, ha minden csekélység örömet szerez?

A kis Tánco.



Beteg báránymama.

Beteg báránymama, meggyógyítalak,
Tied lesz otthon minden jó falat.
Táncozolj te még a virágos réten,
Kicsi gazdád furulyálgat szépen.

Stánci néni gombolyagja.

— Szindarab egy felvonásban. —

Személyek: Andris, Öcsike, Stánci néni, a gombolyag.

I. JELENET.

(Andris, Öcsike.)

Öcsike: Egyet mondok, kettő lesz belőle. Delünk labdázni. Itt a labdám. A fiuk, azt hiszem, várnak is már a réten.

Andris: Köszönöm alásan! Mindegyiknek van labdája, neked is van, csak nekem nincs. Hogy vegyek részt a labdacatában?

Öcsike: Ej, hát megválnod, míg feléd hajtanak egyet, megfogod és visszadobod.

Andris: Már én jobb szeretem magam kezdeni az offenzívát!

Öcsike: Sajnálom. Akkor megyek magam. Azaz... van nekem egy nadselű gondolatom.

Andris: Ki vele! Hadd hallom!

Öcsike: Stánci néniem...

Andris! Vájd a végét! Stánci néniem van egy nad gombolyag spálgája. Ugy lejtegeti, hogy!

De én véletlenül meglestem, hol tartja. Ha azt elhoznád... Az lenne csak a kemény labda!

Andris: Nagyszerű gondolat... De Stánci néni elájul, ha észreveszi.

Öcsike: (Nem felel, csak olyan arcot vág, mint aki nem sokat törődik Stánci néni elájulásával).

Andris: Jó! Hol van hát az a gombolyag? Hiszen végtére is: visszahozzuk!

Öcsike: Pejse, hogy visszahozzuk! Itt van a szekrény tetején, az utolsó sorlekváros üveg mögött.

Andris (felmászik egy székre): Tyhű, milyen por van itt! Megvan! Megvan! (Leugrik.)

II. JELENET.

(Előbbiek, a gombolyag.)

Öcsike: Na látod... szép, kemény labda... Sinte iligylem tőled. Milyeneket fog ez puffanni a fiuk hátán.

Andris: Jó, jó... de most hogy vigyük magunkkal? Stánci néni ott ül a másik szobában. Észreveszi.



Öcsike: No, hallod! Hát mile való a matlóz-bluzod? Dugd belé a gombolyagot és gyerünk!
Gombolyag (magában): Mit? Hát arra születtem én, hogy labdázzanak velem? Homokban, sárban hemperegjek, lármás fráterek hátán puffogjak? Mikor én kövér, becsületes befőttes üvegek nyakán akarom bevégezni pályafutásomat? Hohó; fiacskáim, nem úgy verik nálunk a cigányt, azazhogy a gombolyagot. (Mikor Andris bedugja a bluzába, észrevétlenül kibomlik a gombolyag vége és kifityeg a bluz nyakából.)

III. JELENET.

(A másik szobában.)

Előbbiek, Stánci néni.

Öcsike: Kezét csókolom, kedves Stánci néni.
Stánci néni (felnéz a könyvéből): Szerveztok, gyerekek. Hova mentek?



Andris: Labdázni a rétre. Öcsikének nagyszerű labdája van.

A gombolyag (magában): Szentelen fráter! (Meglíbbenti a kifityegő szálát, nehogy valamilyen módon elkerülje Stánci néni figyelmét).

Stánci néni: Nohát csak mulassatok jól. Estig ne is gyertek haza. Itthon ugyanis olyan lármát csaptok, hogy elájulok tőle.

Öcsike (szánakozó arcot vág): Szegény Stánci néni!

A gombolyag (bőszülten): Ó, a képmutató! (A kifityegő szál úgy libeg, mintha a szél fujná).

Andris (sietve): Kezét csókolom! (Indul).

Stánci néni: Várjatok csak... Enyje, ha nem ügyel rátok az ember, mindig rendellenül mentek el hazulról... Mitéle szál fityeg a kabátodon, Andris? Hadd veszem le!

Andris (még nem sejt semmit): Tessék Stánci néni!

A gombolyag (magában): Ehe! Ehe! Hehehe!

Stánci néni (huzni kezdi a szálát): No, mi az? Hát soha sem lesz vége?



Andris (most már érti): Ó, jaj!

Öcsike (sugva Andrishoz): Most mindjárt elájul!

A gombolyag (szorgalmasan gombolyodik Andris bluzában): Ehe! Ehe! Hehehe!

Andris (akinek a gombolyag csiklandozza a gyomrát): Hihhi! Hehehe! Hahaha!

Stánci néni: De hiszen ez szörnyűség... Ez... ez... ez az én gombolyagom!

A gombolyag (magában sértődötten): Szép, hogy végre valahára megismertél!

Stánci néni: Takarodjatok, gazfickók! El akartátok lopni a gombolyagomat! Szörnyűség! Mindjárt elájulok!

A gombolyag (magában, csittítgatva): Na, na, na!

Öcsike: Gyere, Andris! Most már, hiába, be kell érünk a labdával...

Andris: Nem bánom... ritkán nevettem ilyen jól életemben.

A gombolyag (magában, fenyegetően): No, no! Az nevet legjobban, aki utoljára nevet.

(Andris, Öcsike elmennek, Stánci néni egy darabig gondolkodik, elájuljon-e, vagy sem. Végre is nem ájul el, hanem felgombolyítja a spárgát és úgy eldugja, hogy maga se tudjon rátalálni.)

(Kisbacon.)

Elek nagyapó.

Egetvivó György diák.

Regény a tizenhetedik századból.

— Irla: LIGETI ERNŐ. —

III. RÉSZ.

Színjáték a híjában.

1.

A tizenhetedik század fordulóján vagyunk. De hová fordultunk be?! A magyar közélet szuroksötétségébe. Erdélyben a nemzeti fejedelemség utolsó napjait éli, Apaffy Mihály árnyék uralkodó immár. Hiába volt legyen a Leopoldina-diploma, irott malaszt, a szép erdélyi élet összeomlását nem lehetett feltartóztatni. Lipót császár szivből gyűlöli a magyarokat. Lelki üdvösségét köti ahhoz, hogy minél több magyar, lehetőleg református, pusztítassék ki a világból. Egyik oldalán Karaffa Antal, a hirhedt eperjesi vérbíró, a másik oldalon a császár alattomos gyóntatója, a jezsuita Vocobella.

Szörnyű idők! Hány templom harangja némult el a kicsinyded magyar glóbuszon. A hitvalló prédikátorok gályarabságra való hurcolásának ideje ez! Kolonics, aki »németté és katolikussá akarta tenni Magyarországot«, egy újjával intett és a hiveiből összeállított bíróságok, mint a kopók vitték már a református lelkészeket a nápolyi öbölbe. Stájerországon, Karinthián, a tengeren, Triesztől Nápolyig hurcolták őket és a vakbuzgó katolikusok arcul köpték és korbácsukat a hátukba vágják.

De,

„Mint a Sion-hegye, megálltak,
Nem ingadoztak”

és egyetlen egy sem akadt közülök, aki a tértitvényt, amelyben kötelezi magát, hogy többet nem prédikál, aláírta volna. Régi könyvekben fennmaradtak képei a református lelkészek kálváriájának. Az egyik korszerű rajz egy sötét, termésköböl épített börtön belsejét mutatja. A börtön falában rácsos ablak, egy gyermekfejnyi nyíláson szűrődik be a világosság, hogy a hajcsár jobban lásson, amikor felemeli szeges korbácsát áldozataira. Az áldozatok szanaszét, nyakuk odakötözve egy cölöphöz, kezük leláncolva, lábuk más cölöphöz kötözöttek. A börtön padlatáról szennyes mocsarak büzlenek fel. Kigyó és pocegér szaladgál az Isten szolgáinak köntöskében és a kinzó ott áll középen, bal kezét fölényesen a csipőjére illeszti, jobb kezével emelésre suhint

Egy másik rajz már a gályarabok szenvedését örökíti meg. A nápolyi rabokat lelkiismeretlen kufárok 50 aranyával megvásárolták s elhurcolták gályákra a söpredék közé. Hajukat, bajuszokat leberetválták s szájukat felpeckelték, hogy ne jajgathassanak. S odaláncolták őket az evezőpadokhoz és leólmozott karjaikra a gályarabság bélyegét sütötték. Társaik a legsúlyosabb

bűnösök voltak. Még nevöket is kitörölték az élők sorából s beirták a halottak névsorába.

De künn, a szabad tengeren énekeltek a rab prédikátorok s daluk tulzengette a századot.

2.

A két felekezet között mindenütt az országban a leghevesebb összecsapások. A magyarnak a magyar volt a legnagyobb ellensége. Felsőbányán is izgatók jártak a nép között. Izgattak a főbíró ellen, hogy katolikus létére titkos református istentiszteleteken vesz részt, az egész városi tanács ellen, hogy titokban áttért a katolikus vallásra. A bányarontás, amely egyként pusztított katolikust és reformátust, nem józanította ki őket. Egymás házái ellen vonultak s agyonveréssel, a házak felgyújtásával fenyegették meg egymást.

Amikor a bányarobbanás áldozatait eltemették, Tarbélyosi László mondotta a búcsuztatót.

— Mért tesztek különbséget ember és ember között, aminthogy igaz is? Nem mindegy az, hogy Jeruzsálemben avagy Garizim hegyén imádja-e Istenét; de legyen kedves előttem, Mindenható, mind az, aki igazságban imád téged. Aminthogy igaz is.

De Tarbélyosi László nem sokáig kertészkedhetett már az igazhitűek nyájában. Már az iskolás fiúk is gyilkolták egymást, az akkori idők krónikása szerint. Az iskola rektora és Tarbélyosi László hiába iparkodtak a lelkeket megnyugtatni, a mesterségesen szított gyűlölet őket is elseperte. A felsőbbtség izgatás miatt vádat emelt ellene és elhurcolta a széplelkű, minden jóra kész Tarbélyosit. Mi történt vele? Eltűnt, hogy soha vissza ne térjen. Állítólag, amikor Triesztben gályarabságra akarták hurcolni, spanyol szolgálatba került és mint katona lelkében tovább tisztelte az Urat.

El akarták venni a bányákat is. A városi tanács elhatározta, hogy küldöttséget meneszt Bécsbe a városi bányák dolgában a császárhoz. De erről majd későbbben essék szó!

Farnos György a lelkek ez örültek házában szinte tébolyodottan járt körös-körül. Indulata felül emelkedett mindezeken. Neki mindegy, hogy katolikus, vagy református, csak keresztény legyen az ember az ő szívében. Kereszténynek lenni szerinte: hinni az örök igazságban, hinni a jóságban és a lélek nemességében. A középkori babonák elhatalmaskodásának korában a tiszta felvilágosodást hirdette.

De lehetett is akkor e megrendült emberiségben lelki hangokat pengetni! Kálmán király már századokkal ezelőtt kimondotta, hogy nincsenek boszorkányok! De Felsőbányán ismét voltak, sőt a Kákás mezőn egy derék polgárnak, Stencél Mártonnak feleségét, mint boszorkányt

égették meg. A boszorkánypercek állandóan napirinden voltak. A városi tanács maga is kénytelen volt foglalkozni ez ügyekkel. A bánya nép egyébként is babonás, még ma is, hát még akkor! Lehet-e csodálkoznunk, hogy Farnos megrendülve járt-kelt az emberek között s elveszítette az önmagában való hit erejét, mikor látta, hogy hiába minden, tapasztalás, felvilágosító és visszatérítő munka, Erdély elvész s elpusztul a nép és eltűnik Európában egy olyan közösség, amelyet szeretett s amelynek érdemes volna fönmaradnia.

A Stencel eset különösen megrendítőleg hatott reá. Élete utjának teljesen új irányt adott.

3.

A katolikus lakosság, amelynek türelmetlenségét a kormány politikája felszabadította, vakon hitt a kuruzslók és javasasszonyok bűbájosságában. Ez asszonyok zimankós időben tűzes vesszőparipájukon lovagolnak a Zazar felett, szövetkeznek az ördöggel, felszedik a tehén trágyáját s megrontják a tejet. Minden zárat felnyitottak, szeretőiket a börtönből kiszabadították s hogy mily nagy számban vannak, ki tűnik éj-éj után a tehenek keserves bőgéséből s a kuttyák fájdalmas vonításából.

Stencelnéről is azt mondták, hogy bűbajos asszony és ő szövetkezett az ördöggel, hogy megrontsák a bányákat is. Akadtak sokan, akik látták, amint fehér lepedőben végig szaladt a hegyeken és megigézte a gyermekeket. S igézetének oly ereje volt, hogy hiába hánytak a falubéliek keresztet hétszer egymásután arra a pohárra, amelybe kilenc faszenet hánytak, az igézet nem szűnt meg.

Stencelné mitsem tudott bűbajos hatalmáról. Ura a bányában dolgozott, ő meg délelőtt végezte a falusi háztartást, délután puttonyában fagalyat hozott az erdőről. Egy szép napon gyülekezés támadt a háza előtt. Asszonyok benyiták a kis kaput, a tornácon karok emelkedtek, gyermekek szitkozódtak, de hozzája nyulni nem mert senki. Pár nap múlva még jobban fellázadtak a kedélyek, követelték Stencelnének, a boszorkánynak a megégetését. Ami meg is történt.

Farnos künn volt a kákási réten, mely a város falain kívül esett, a réten, ahol a boszorkányégetést és a kivégzéseket szokták elvégezni. Imádkozó öreg asszonyok a forgácsot igazították a máglya rakás alatt és éljenezték a tanácsot, amely felismerte az igazságot és megengedte a népitéletet. Voltak emberek, akik elfordították arcukat a borzalmas látvány elől. Erős kötelékek között kihozták a vacogó fogu Stencelnét, aki alig tudott a lábán állani s folytonosan jajgatott.

— Miért pusztítottok el engem, hiszen én még a kukacnak sem ártottam.

— Az ördöggel cimboráltál, szárazbetegségbe kergetted gyermekeinket.

Az asszonyt odakötötték a máglyához, a

száraz rőzse lángba kapott és mindenki ujjongott és dicsérte az urat. Csak egy férfi zokogott a tömegben: Stencel Márton, a »boszorkány« ura.

— Miért bántjátok? Nem vétett ő a légynek sem.

— Nem é? Még meri siratni! vetette közbe egy öreg asszony.

— Égessétek meg őt is! — ordított egy férfiang s egy fanatikus ember magasra emelte a keresztet. — Égessétek meg őt is, kössétek a lajtorjához.

A tömeg diadalordítással fogadta el a javaslatot. Farnos pedig szívéhez kapott s ész nélkül visszarohant a városba.

(Folyt. köv.)



A liba család.

Gyültek a libuskák körbe-karikába,
Azon tanácskoztak, menjenek-e bálba.
Gigágá, gigágá, addig gágogának,
Hogy azalatt szépen vége lett a bálnak.

A megfogott tolvaj.

(Adoma.)

A mama szilvát vett. Hazajött és az asztalra tette a szilvát. Aztán monda a gyerekeknek: Ne vegyetek a szilvából ebéd előtt. Lacika alig várta, hogy a mama kilépjen és gyorsan elvett egy szilvát. Az ebédnél a mama megállapította, hogy hiányzik egy szilva és kérdezte: Ki vett el egy szilvát? A gyerekek mondták: Mi nem! És Laci is mondta: Én se vettem el, de olyan piros lett, mint a rák. A mama tovább folytatta: Nem baj, ha hiányzik egy szilva, de tudjátok, gyerekek, minden szilvának van egy magja és aki egy magot megeszik, az 24 órán belül meghal. Lacika elsárgult és mondta nagy hirtelen: Ne félj, mama, én a magot kidobtam az ablakon!

(Románból: Nagy Mancika.)

Hogy szerzett társat a Szürke?

Apró unokáinak meséli Elek nagyapó.

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is tul, az óperenciás tengeren innét, volt egyszer egy szegényember. Ennek a szegényembernek semmi egyebe nem volt a világon, csak egy szürke-lova. Azzal mindennap eljárt a száraz-malomba örölni, ugy éledgélte egyik napról a másra. Hát egy esztendeig, kettőig ment, ahogy ment a dolog, hanem egyszer a szürke megunt, hogy mindig egyedül járjon, mondta a gazdájának:

— Hallja-e, gazd'uram, szerezzen nekem társat, mert bizony mondom, másként kifogy belőlem!

— Ó, édes szürkém, — mondotta a szegény ember — szereznék én jó szivvel, de honét és mivel, mikor egy árva garasom sincs?

— No, ha nincs, — mondotta a szürke — eresszen el, majd keritek én magamnak társat.

Jól van, a szegény ember beleegyezett, a szürke elindult, ment, mendegélt, hetedhét ország ellen, addig ment, mendegélt, míg rengeteg erdőben agy rókalyukhoz nem ért. Ott szépen leheveredett a lyuk előtt, behunyta a szemét, mintha meg volna döngölve.

A lyukban egy öreg róka lakott három fiával. Mondja az öreg a legkisebb fiának:

— Eredj, fiam, láss egy kicsit te is a világba, hozz már te is valamit, hadd lám, mit tudsz.

Elindul a kis róka, de a lyuknál visszafordul s mondja az anyjának:

— Jaj, lelkem anyám, nem lehet kimenni, mert a hó befujta a lyukat!

— Mit beszélsz, te bolond, — mondta az öreg róka, — hiszen meleg nyár van.

— Hát, ha nem hiszi, nézze meg, édes anyám.

— Eredj, mondja a róka a középső fiának. — nézd meg, igaza van e az öcsédnek?

Megy a középső fiu, de mindjárt visszafordul az is.

— Bizony, igaza van az öcsémnek, édes anyám. Akkora hó van a házunk előtt, hogy nem lehet kimenni.

Küldi a róka a legidősebb fiát, nézze meg az is. De az is csak azzal jön vissza, hogy bizony nem lehet kimenni. Nyár ide, nyár oda, nagy hó esett.

No, megnézem magam, mondja az öreg róka.

Hát bezzeg, hogy nem hó volt a házuk előtt, hanem a szürke ló feküdt ott. No, most mit csináljanak? El kellett, hogy huzzák azt a döngőt, mert különben nem tudnak kijárni. Szólítja a három fiát, belekapaszkodnak a lóba négyen, rángatják, cibájják, de nem tudták elhuzni. Hanem az öreg róka mégis csak kibújt nagynehezen a lyukból s szaladott a farkas komához.

— Hej, lelkem komám, jöjjön csak hozzám, egy döglött ló van a házam előtt, kendnek adom, vigye el

Szalad farkas koma nagy örömmel, hát csakugyan ott feküdt a ló. Próbálják huzni, nem bírják.

— Hej, hej, — mondta a farkas — hogy lehetne elhuzni róka koma?

— Tudom én, — mondja a róka. — A kend farkát a ló farkához kötöm, akkor aztán huzhatja, mind a vizig szárazon.

— Bizony jó lesz, — mondja farkas koma — mégis van esze kendnek róka koma.

Azzal róka koma jó erősen összekötötte a ló farkát a farkaséval, farkas koma huzni kezdi, de meg sem tudja mozdítani. Pedig ugy erőlködött, hogy majd belészakadt.

Hiszzen a szürkének sem kellett több, uccu! felszökött, szaladt farkas komával hegyen, völgyön által, erdőn, mezőn keresztül, meg sem állt hazáig.

— No, gazd'uram hoztam társat!

— Hej, megörült a szegény ember! Bunkós bottal jól fejbevágt a farkas komát, lenyuzta a bőrét, eladta s az árán társat vett a szürkének.

Most már jobban ment a munka.

Ha a szürkének társa nem akadt volna, mesém is tovább tartott volna.

(Kisbaczon.)

Fecskék, fecskék!

Irtó: CSÜRÖS EMILIA.

Most szállnak a fecskék
Melegebb vidékre
S azt csicseregik: Visszajövünk
Vidám kikeletre.

Bucsu-repüléssel,
Körbe-körbe szállnak,
Bucsut csicseregnek
A nagy palotáknak.

Ahogy nézem őket
Könny gyül a szememben:
Vigyétek el üzenetem
Messze napkeleire:

Zugó patak partnak,
Zsindelytetős háznak,
Zöld rezedás kertnek,
Az édes anyámnak!

Mondjátok el ott is
Vigan csicseregve:
„Visszajövünk, visszajövünk
Vidám kikeletre“.

(Kolozsvar.)

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Számrejtvény.

- Beküldték: Mikkos Testvérek. —
- 2, 1, 2, 12 Izletes gyümölcs.
7, 6, 11 A Balaton folyója.
9, 8, 10 Mocsári növény.
3, 4, 2 Kis fegyver
5 Mássalhangzó.
1—12 Nagy magyar költő neve.

Pótlórejtvény.

Sz szel, szabómester dolga.
H-val, vízben él.
B-vel, hüvelyes termény.
R-rel, börtönben ül szegény.
Z-vel, lovak eledele.
T-vel, falu (Somogyban).

Betűrejtvény.

— Beküldte: Fejér István. —

nap nap
nap nap ra
szün

Névrejtvény.

— Beküldte: Blankenberg András. —

Cecilia, Lajos, Imre, András.

E nevek kezdőbetűi helyesen összeállítva egy fiúnevet adnak

Számtani feladat.

— Beküldte: Künstler Teruska. —

8 0 8 0 6

Hány különböző öt számjegyből számot lehet az öt számból alakítani.

Pótlórejtvény.

— Beküldte: Sámuel Annus. —

— engő — ke
— veg — atska
— ózsa — par
— rdög — abda
— arkantyu — ig
— Ima

Egy kedves irónók neve.

MINDENKIHEZ! A Cimborának megbízottjai: NAGYVÁRADON Bihari József nyug. postafelügyelő, Arany János-u. 4., KOLOZSVÁROTT Lloyd Express hirdetési iroda, Str. Memorandului 24. BRASSÓBAN Krafft János Brassói Lapok kiadóhivatala. SEPSISZENTGYÖRGY: Szász Jenő. CSIKSZEREDÁN Orbán Balázs a Ganz-féle villamossági r. t. tisztviselője. A Cimborára fenti megbízottjainál hátralékos előfizetési díjaitokat befizethetik és ugyane megbízottaknál új előfizetőink megrendelhetik a lapot. Megbízottaink közlik velünk esetleges panaszaitokat és kívánságaitokat is.



FÜRDŐSZAPPAN
világért

Legjobb gyermekápoló Höfer

1. sz. gyermek hintőpora

Höfer

Baby-crème. Kapható az összes patikában, drogeriákban és illatszer-tárakban.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bafanil Mici) u. p. Nagybaczon, (Bafanil Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

László Gyula Székelyhid. Nem haragszom, hogy a naptárban nem nézted meg, mikor van Elek napja. A jókívánság mindig jókor jön. Annak igen örvendek, hogy nagy szeretettel olvasod a Krónikás-könyvem. Öcsike, mire ezt az üzenetét olvasod, már rég Budapesten termeli nadselű gondolatait. Te pedig remélem, mint azelőtt, ismét szorgalmasan írod a levelet. A kiadóbácsi pótolja a 27. számot. — Deutsch Sándor és Tibor Kolozsvár. Egy postával kaptam tőletek levelezőlapot és levelet. A levelezőlap aug. 3-án indult s szerencsésen megérkezett aug. 17-én. Így hát nem csoda, ha a mulkor kimaradtatok a megfejtők névsorából. A leveletek már rendes időben megérkeztek. Ebből tudtam meg, hogy idáig Szalontán jártatok iskolába, ez a magyarázata, hogy a kolozsvári időzések alkalmával nem ismerkedhettünk meg, de majd megismerkedünk most, ha jövőre kolozsvári diákok lesztek. Öcsike nem beteg, de neki is tanulni kell, s így nem termelhet minden héten nadselű gondolátokat. A kiadóbácsi pótolja a 25. számot, a rejtvények pedig sorra kerülnek. — Stern Magda Nagyvárad. Jó a névrejtvényed, de tanácsolom, hogy másfajlalt eszelj ki, mert ebből igen sok van. — Farkas Irén és Annus Marosludas. Levelezőlapot kaptam tőletek Marosludasról s örömmel látom, hogy ott sem feledkeztelek meg rólam. Valószínű, hogy válaszoltam nektek előző levelekre is, csak a levelezőlap írásakor még nem jelent meg az üzenet. De az is lehet, hogy a leveletek elkallódtak a postán. Majd külsül az igazság. — Szakács Etelka Gyergyószentmiklós. Legnagyobb öröme az, hogy olvasható nagyapó kedves sorait. Bizony a nyári vakáció gyorsan erepült. Természetesen én is örültem a nyárnak, de nem élvezhettem úgy, mint az unokáim, mert nekem sohasincs vakációm, oly sok a dolgom. Csak írjal máskor is bátran, mert én minden unokám levelét szívesen olvasom. — Ditróról levelet kaptam névalírás nélkül. A levél aug. 13-án kelt és az van benne, hogy Vásárhelyről a 29. és 30. számot Ditróra irányították, de hiányzik a 30. szám. Aztán azt írja szórakozott unokám, hogy elküldte az arcképét nekem. Remélem, a következő levélben ott lesz a neve is, a fényképe is, így aztán a kiadóbácsi is pótolhatja a 30. számot. Nemes Gábor Torda. Nem csodálom, hogy ritkán írsz, ha már egyfolytában dolgozol a segéddel a fodrászüzletben. De bármennyire el vagy foglalva, azért lehetőleg szakíts időt magadnak a levélírásra, mert azzal is műveled magadat, már pedig művelt iparosokra szükség van az országnak. — Székely Loránd Marosvásárhely. Amint láthatod, hétről-hétre rengeleg rejtvényt küldenek az unokák s így hiába vártad, hogy az aug. 10-én beküldött rejtvény már meg is jelent legyen. Én a rejtvényeket a beérkezés sorrendjében közlöm s így mindenkinek türelmemmel kell várni a megjelenésre. A képrejtvény jó, de sokszorosításra nem alkalmas. — Rózsa Vali és Gyuri Temesvár. Irigykedve olvastátok a Cimborában, hogy Kolozsvárl voltam. S azt kérdeitek: mostoha gyerekek vagyunk mi, kedves nagyapó? Nem vagytok ti mostoha gyerekek és elhiszem nektek, hogy nagyon örülnétek, ha egyszer Temesvárra is elmennék s bizonyíthatnátok irántam való ragaszkodásotokat. Hiszen, ha szárnyam volna, elrepülnék én minden városba és faluba, ahol unokáim vannak, de, sajna, csak írólomb van, szárnyam nincs. Ez azonban nem jelenti azt, hogy egyszer majd Temesvárra is be ne toppanjak. — Breuer Tusi Marosvásárhely. Nem haragszom rád, hogy eddig nem írtál s örvendetes tudomásul veszem, hogy ezután rendszeren fogsz írni. A küldött rejtvények helyett másokat eszelj ki, mert az első igen könnyű, a másik kettőnek pedig az én nevem a megfejtése. — Katarig Irén Torda. Arra kérsz, hogy üzenjem meg neked az igazi unokák nevét. Ime, teljesítem a kívánságodat s közlöm veled az életkor sorrendjében:

Lengyel Éva, Benedek László, Lengyel Dénes, Benedek András, Lengyel Tamás, Benedek István (Öcsike), Benedek Miklós, Lengyel Marica, Benedek Hankica, Lőrincz Jucika, Benedek Judith. — Nemes Béla és Zoli Máramarossziget. Annak idején írtam az édesapádnak Jankó bácsiról, azt hittem, meg is kapta a levelet. Közöljétek velem édesapátok pontos címét s majd ajánlott levélben pótolom az elveszett levelet. — Reismann Erzsike Kolozsvár. Bár régóta előfizetője vagy a Cimborának, féltél írni hibás és rossz írásod miatt. Igen helyesen tetted, hogy végre nekibátorodtál a levélírásnak, mert, lásd, nem is találtam rossznak az írásodat s helyesírás hibá is igen kevés akadt benne. Ha rendszeren írnál nagyapónak levelet, egyszerre csak kisülne, hogy nagyítóüveggel sem találko helyesírás hibát. — Zabolai árvák. Mint a zabolai árvaház kis tagjai ti is szükségét érezték annak, hogy szeretettel keressétek fel nagyapót s a tanítónéinek tollba mondjátok gyermeki szíveket meleg, szeretetteljes köszönetét azért a sok kedves, örömteljes óráért, melyet a Cimborá olvasása szerez nektek. Szerelnétek személyesen is látni nagyapót Zabolán s ha Isten éltet, el is megyek oda, mert már rég készülök a zabolai látogatásra. Hát csak mondjátok tollba ezután is a tanítónéinek, amit a szívetek diktál, mindig örömmel olvasom e tollbamondott leveleket s szeretettel gondolok reátok, édes kis árva unokáim. — Lészay Magduska Puj. Mária nénéd írja helyettes a levelet, mert te még „elég, sőt, nagyon rosszul és csúnyán írsz”. Hát, annak igen örvendek, hogy alkalmas adtál Mária nénédnek a levélírásra, aki maga is szereti és gyakran olvasgatja a Cimborát s remélem, még többször is kapok tőle levelet, de elvárom tőled is, hogy megpróbáld a levél írást. Ha még oly gyenge is most az írásod, amiatt nem kell szégyenkezned, mert minden kezdet nehéz. Bátran neki kell vágni a levélírásnak s majd megátod, ha oly szorgalmasan írsz nagyapónak, mintahogy ír sok veled egykorú unokám, lassan-lassan megjavul és megszépül az írásod s majd örülni fogsz, hogy megfogadtad a nagyapó tanácsát. — Bágya András Vajdahunyad. Jól reméled, szívesen fogadtam a leveledet s szívesen fogadom ezután is. A rejtvényeid sikerültek, az írásod pedig külön dicséretet érdemel. — Komjátszeghy Lajos Kolozsvár. Váratlanul haza kellett jönnöd Offenbányáról, mert beteg lett a nagymamád. Remélem, mire ezt az üzenetet olvasod, kedves nagymamátok már rég meggyógyult. A kiadóbácsi ezután ismét Kolozsvárra irányítja az újságotokat s a hiányzó 31. számot pótolja. — Farkas Lili és Ella Máramarossziget. Már ötödik hónapja járjátok a Cimborát s azt hiszitek, hogy még nem tartoztok unokáim közé, mert eddig nem mutatkoztatok be. Örvendek a bemutatkozásnak, amelyből látom, hogy még kisebb testvéreitek is vannak. Névszerint: Babi, Bandi és Zsuzska, akiknek Lili szokta felolvasni a Cimborát s akik azt szokták mondani, hogy milyen jó is nagyapó, hogy ilyen szépet írt. Az írásoddal, Lili, megvagyok elégedve, mert jó az írásod, ha nem is mondható még szépnek. De majd megszépül, csak akarnod kell. Várom hát a leveleidet, nemkülönben az Ella levelét is s bizonyosak lehetnek abban, hogy titeket is úgy foglak szeretni, mint a többi unokámat. Intézkedtem, hogy az újságot ezután a ti nevetekre küldjék s egyben üzenem, hogyha Isten éltet, majd sorra kerül a máramarosszigeli látogatás is. — Péterffy Gizella Székelykeresztúr. Még a tavaly levizsgálól a négy polgárról és tőbben mondták, hogy minek jár neked a Cimborá, de te, ugy látszik, nem sokat törődöl ezzel a „bölc” figyelemzettel s nemcsak te szereted a Cimborát, hanem szerel három nagyobb testvéred is s szeretik a kisebbek is, mert ti összesen haton vagytok testvérek. Kedvesen emlékezem vissza arra a szép napra és estére, amikor városotokban voltam, ott felolvastam s a polgáristák szindarabot is adtak elő, amelyben legnagyobbik testvéred, Böske is szerepelt. Bizony, rég volt ez, éppen hat esztendője. A kolozsvári unokát nagyon irigyeltem, hogy nem lehettél ott, de nem lesz majd okod az irigységre, ha csakugyan elfössz Nagybaconba, ahol rokonaid vannak s ahonnan husz pernyi sétá Kisbacon. Rejtvényeid közül a pótlórejtvény sorra fog kerülni. — Neufeld Endre Kolozsvár. Nem szükséges, hogy a kiadóbácsi

postautalványt küldjön neked a hátralék kiegyenlítése végett, mert amint a Cimboraiban olvasható, Kolozsvárt is van megbízottja a kiadóhivatalnak, mégpedig a Lloyd Express hirdetői iroda, Str. Memorandului No. 24., ahol a hátralékot befizethetitek és ahol a következő időre is elő lehet fizetni. A 7. és 29. számot külön pótolja a kiadóba. — **Motzen Zita Nagyvárad.** Ha még nem kaptad volna meg a 25. számban nyert könyvet, a kiadóba küldd el a kiadóba. — **Barna Béla Konstanz.** Kedves szüleiddel Konstanzban üdültél s onnan küldtél üdvözlőlevelet Elek nagyapóknak. Jól esett kedves figyelmességét s majd hazuról is várom tőled a levelet.

— **Ernyéi Kató Feketeerdő.** Gyönyörű helyen van a házatok és a kertek, itt valóban kellemesen lehet tölteni a nyarat. Tudom én jól, hogy Váradhoz közel van Feketeerdő, de bizony arra nem volt idő, hogy oda is kiránduljak, bár szívesen megpihentem volna ott a hosszú ut fáradalmi után. Ha szorgalmasan írsz nagyapóknak, egy-kettőre meg fog szépülni az írásod. — **Kovács Irma Szigetfalu.** Te is irgyeled a kolozsvári gyermekeket, hogy személyesen látlák nagyapót s boldog volnál ha látnád te is, aztán átölelnéd s szép meséit hallgatnád. Abban tévedsz, hogy én csak az erdélyi városokat látogatom meg, mert legutóbb Nagyváradon voltam s most készülök Szatmárra, már pedig voltaképpen egyik sem erdélyi város. Remélem, a betegségem nem komoly s mielőbb arról írsz, hogy megszűnt a lázad s a hideglelésed. Talán már meg is szűnt, mert aligha őriznéd a libákat a te Irénke nővéreddel. A „Beszélgetésünk, Cimbora”-hoz írt cikkekésked jönni fog s várom a nyári beszámolódat is. A kiadóba küldd el a mutatószámot küld e címre: Sztrelesik Gizella Sculia. — **Horváth Sarolta Vulkán.** Bizony, nem haragszom azért, hogy már első leveledben nagyapóknak szólítasz. Ugyan, kinek szólítanál másnak? Örvendek a bemutatkozásnak, melyből kitűnik, hogy Dezső bátyád kijárta a IV.-ik polgárit, te az első polgárba jársz, de nem vizsgáztál, mert Tatában van a keresztleveled. Bözsi hugod IV. elemistá, Laci öcsöd, akinek szintén vannak „napselü” gondolatai most megy iskolába. Képzem mennyire szeretted olvasni a Cimbora-t, ha, amikor jön a postás, mindig kiszaladsz az udvarra és mosolyog a postás is, amikor meglát téged. Bizonyosan azért mosolyog, mert látja a te nagy örömeidet. Levelednek azt a részét, hogy bátyád nem enged rejtvényt fejteni, nem értem. Valamint azt sem, hogy leveleket mérít külditek külön borítékban, mikor egy borítékban is szépen elérne mindkettőtök levele és ezzel meglakarítanátok egy leu 25 banit. — **Horváth Dezső Vulkán.** Nagyon sajnálod, hogy oly messze laktok tőlem és a levél olyan soká ér hozzám. De látod, ha még oly messze is vagyunk egymástól, mégis ideért a leveled, mégpedig idejében. Ha kíváncsi vagy arra, hogy mi lett lovább György diákkal, ez a kíváncsiságod majd kielégítődik, mert tudom, pontosan olvasod Ligeti Ernő e szép és érdekes regényét. De én is kíváncsi vagyok arra, miért nem engedted rejtvényt fejteni Sarolta hugodal. Rejtvényedből, amely sorra kerül majd, örömmel látom különben, hogy komoly dolgokkal foglalkozol. — **Berezky András Egrestő.** Nem baj, hogy elkéstél a négy nap szerencse kívánattal, mert igazad van abban, hogy ha később írsz is, az a fő, hogy őszinte legyen a jó kívánság. Az adomák közül egy sorra kerül. Előfizetésed lejáratáról a kiadóba értesül. — **Schuller Terike Temesvár.** Bemutakozol nagyapóknak, amelyből megtudom, hogy 10 éves vagy s. az idén a temesvári strandon nyaraltál, de egy kicsit féltél, mert a Bega vize jó, de nagyon sebes, te pedig most tanulsz uszni. Hát bizony jobb félni, mint megijedni. Elhiszem neked, hogy tavaly a pesti strandon jobban nyaraltál, bár a közmondás szerint, mindenütt jó, de legjobb otthon. A kiadóba küldd el a 17., 20. és 21. számot, hogy beköthessed a Cimbora-t, én pedig számon tartom az ígéreted, hogy ezután gyakrabban fogsz írni. — **Schuller Dönci Temesvár.** Te is bemutatkozol nagyapóknak. Nyolc éves vagy, már régen akartál írni, de féltél, hogy nem fog sikerülni. Lám, fölösleges volt a féltelmed, mert jól sikerült már az első leveled is, s még jobban fognak sikerülni a következő leveleid, csak ne félj az írástól. Szeretlél volna ott lenni a kolozsvári ünnepen, én meg sajnálom,

hogy nem lehettél ott. Pesten a Többsincs királyfit ezéltől 25 évvel játszották a Vigszínházban, akkor vagy harmincszor adták egymásután, de hát ez rég volt, azóta sok viz lefolyt a Dunán. Most legközelebb Szatmáron fogják előadni, mégpedig az ottani unokáim. — **Selmann Edith Nagyszeben.** Agyban fekvő beteg voltál, de már jobban vagy, bár még mindig nem szabad fölkelned. Remélem, már rég föl is kelhettél és elmehettél falura a nagymamához. Várom a leveledet, amelyben egészségged teljes helyreállításáról fogsz értesíteni. — **Barabás Renée Brassó.** Te is most írsz először és mutatkozol be. Három vagytok testvérek és nagyon szereltek a Cimbora-t. Te tizenégy éves vagy, Jankó tiz, Gizí nyolc éves. Eddig Pesten laktatok és neked egy nagyapád sincs, csak nagymamád és ezért nagyon örülsz, hogy „van egy kedves öreg bácsi”, aki téged befogad unokái körébe. Hát, ez már meg is történt: mindhármatokat örömmel látom unokáim seregében. Fényképet, fájdalmat, nem küldhetek, de nem rég jelent meg arcképe a Cimboraiban s azt hiszem, ez is kielégít téged. A Cimbora-ról szóló versed igen kedves, különösen ez a sora: minden betű mint kis-tündér mosolyog. A rejtvényeidből válogatok, a kiadóba küldd el a 10., 12., 19. és 24. számot. — **Antal Béla Maramarossziget.** Tudomásul veszem, hogy helyrehozod a mulasztásodat és ezután gyakrabban írsz nekem. A rejtvényed sorra kerül. — **Kemény Sári Szabadka.** Ha mint magántanulónak sikerült hét jelessel és két tétellel levezélnöd Budapesten az V. gimnáziumból, igazán nincs okod a bánkódásra. Örömmel látom, hogy szépen és okosan töltötöd a nyarat, segítettél anyukádnak, kézimunkáztlál, Palicsra jártál fürdeni és sok magyar és külföldi regényt olvastál, csupa kitűnő dolgokat. A jövőre vonatkozó tervedre az a megjegyzésem, hogy kissé féltelek, nem fogod-e túlerőltetni magadat. Már decemberben akarsz vizsgálni a VI. osztályból, letenni fölvételit a VII.-ről, aztán ha érettségizél, Lyonba akarsz menni, hogy megszerezd a vegyész-mérnöki diplomát. Azt kérdelek, vajjon fogsz-e boldogulni mint kémikus? Mert csakis ez szeretnél lenni. Azt hiszem, boldogulsz ezen a pályán, főként, ha nagy kedved van rá, mert kedv nélkül menni valamely pályára, nincs áldás azon. Hogy testileg erős vagy-e, azt én nem tudom, de hogy egészséges lelkű vagy, azt látom az olvasmányaidból. Kissé ugyan korainak találom, hogy már most olvasod Dosztojevszkij és Anatole France regényeit, viszont szerencsésen ellensúlyozod ezeket az olvasmányokat, ha még mindig nagy szeretettel olvasod a Cimbora-t s valóságos ünnepnap neked a Cimbora megérkezése. Ez igazán kellemesen lep meg engem, hogy nemcsak kis testvéreid olvassák a Cimbora-t, de te magad is, sőt apukád és anyukád is. Valóban, nem közönséges érdeklődéssel fogom kisérni pályafutásodat. A kiadóhivatal majd pótolni fogja a 1., 2., 3., 4., 6., 7., a 22., 28. és 31. számokat. Azt igen helyesen teszed, hogy megfogadod a tanácsomat, hogy ezután följegyzed, mikor fizetsz elő az újságra. Az utólagos gratulációt hálásan köszönöm s szeretettel várom további leveleidet. — **Abraham Móritz Szászváros.** Az újságban nem szokásos nyugtázni a beküldött előfizetést, csak kivételes esetben, mert akkor a Cimbora csupa nyugtával volna tele. Ha rendesen kapod az újságot, ez azt jelenti, hogy a májusban küldött 130 lelt megkapta a kiadóhivatal. Rejtvényeid közül az egyik sorra kerül. — **Szikely Erzsébet Kolozsvár.** Oly rég nem írtál, hogy szinte rosszul esik neked ez a hosszú hallgatás. Az unokák, fájdalom, már nem sokáig élvezik a szabadságot, mert éppen ennek az üzenetnek az írásakor, készülődnek vissza Pestre. Jól esett olvasnom, hogy szabad időidőben el-eljárógatol Gardi fényképész kirakatához, ott nézegetitek nagyapó arcképet, mely előlí rendszeren egész sereg unoka áll s örömmel mutatnak rá: „né, nagyapó!” Azért, hogy sehol sem voltál a nyáron, bátran részt vehetsz a nyári vakáció pályázatában, mert hiszen hasznosan töltötöd a vakációt s ha ezt leírod, tanulhatnak belőle olvasótársaid. **Farkas Irén és Annus Marosvásárhely.** A kiadóba küldd el a valószínűleg értesített már, hogy mikor jár le az előfizetésed. Örvendek, hogy jól nyaraltatok s még inkább örvendének, ha erről be is számolnátok. — **Pünkösti János Tatrang.** Levelezőlapját továbbítottam a kiadóhivatalnak.

A Cimbora könyvvására.

Az alább felsorolt ifjúsági könyvek a Cimbora képes heti gyermeklap kiadóhivatalában kaphatók.

A ma költői	8 lei.
Baldzs Ferenc: Mesefolyam	50 "
Benedek Elek: Katalin	80 "
" : Zsuzsika könyve	65 "
" : Galambok	65 "
" : Öcsike könyve	60 "
" : Rókáne komámasszony	55 "
" : Többsincs királyfi	40 "
" : Híres erdélyi magyarok	40 "
" : Óh szép ifjúságom	55 "
Benedek Elek: Cimbora 1923. I. félév	150 "
" : Cimbora 1923. II. félév	150 "
Butykó: Törvénytudomány. (Csarkész-törvények.)	12 "
Chun: Mély tengerek világa	180 "
Cooper: A vadfogó	95 "
Dienes Jenő: Magduska mesés könyve	60 "
Esopus: Háromszáz meséje	120 "
Ewald: Állatok	70 "
Ezeregy éjszaka meséi	105 "
Farkas Gy.: A táborfűz üzen. Csarkészbeszélések.	12 "
" : Forrongó lelkek. Regény.	40 "
Gaal Mózes: Három kenyeres pajfás	65 "
" : Az utolsó lantos	55 "
Hankó Vilmos: Universum VI.	260 "
" : VII.	260 "
" : VIII.	260 "
" : IX.	260 "
Kertész Mihály: Senki Tamás története	50 "
" : Szökés a teknőben	75 "
Mark Twain: Tamás urfi mint detektív	105 "
May Károly: A félelmetes	145 lei
" : A Skipetárok földjén	150 "
Molnár Ferenc: Pál-utcai fiúk	130 "
Monoky Sándor: Tündérmese	25 "
Münchhausen: Meséi	80 "
Radványi K.: Napsugár leventék	10 "
Sebők Zsigmond: Csufora Jancsi kalandjai	130 "
Sven Hedin: Az északi sarktól a déli sarkig	170 "
Szikláy Ferenc: Hangzatka	80 "
Szondy György: Bőrme	80 "
Sztrilich-Kóczy: Tábortéri munkák	12 "
" : Csarkész segítségnyújtás	8 "
Térképismertek 24 képpel	12 "
Verne Gyula: Egy sorsjegy	105 "

Verne Gyula: A francia zászló 105 lei
 " : Begum 500 milliója 120 "
 " : Utazás a hold körül 130 "

A fenti könyveket a pénz előzetes beküldése vagy utánvét ellenében szállítjuk. Száz leu értékű rendelésen felül a postaköltséget mi fizetjük, azon aluli rendeléseknél 6 leu postaköltséget számíttunk fel.

A verseny állása!

A Cimbora előfizetést gyűjtő versenyének feltételei szerint a Cimbora kiadóhivatala a lap minden egyes számában közölni köteles a következőket:

a) Mikor bocsájtott ki az első iv.

Az első iv kibocsájtásának kelte 1924. júl. 24.

b) Számszerint de név nélkül, hogy az illető szám lapzárta napján hány gyűjtőiv érkezett vissza;

Visszaérkezett három gyűjtőiv.

Jelen számunk zárta napja 1924. augusztus 25.

c) számszerint az illető gyűjtő nevének és lakhelyének feltüntetése mellett, hogy hány olyan gyűjtőiv érkezett vissza, amely legalább 10 előfizetőt tartalmaz, akik egy évi előfizetési összegüket a Cimbora kiadóhivatalának beküldötték; Gyűjtőiv még nem érkezett vissza.

d) Hogy az illető lap zárásának napjától számítottnan még hány nap van hátra, hogy leteljen az a 150 nap, amelynek esetén a versenyt, mint meddő versenyt le kell zárnunk.

A verseny lezárásának napjáig még 118 nap van hátra.

A jelen számnak zárási napja 1924. aug. 25

LEGSZEBB LEGJOBB LEGOLCSÓBB	KLISÉKET
<small>a kolozsvári Mínerva R.-T. cinkográfiai műintézete készíti.</small>	
<small>Megrendeléseket fel- vesz a központi iroda</small>	<small>CLUJ-KOLOZSVÁR Str. Regina Maria 1.</small>



A háziasszony kedvenc szappanja

a kiadóságában és tisztítóképeségében páratlan

Szarvas védjegyű Schicht szappan

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Köhögésnél,
hurutnál, csak a

SIROMALT

használ!
Biztosan használ, ize jó,
Patikában kapható!

000

A Cimbora előfizetési ára:

Romániában

negyedévre — — — 65 leu
félévre — — — 130 leu
egész évre — — — 260 leu

Csehországban

negyedévre — — — 15 ck.
félévre — — — 30 ck.
egész évre — — — 60 ck.

Magyarországban

negyedévre — — 6000 korona
félévre — — 12000 korona
egész évre — — 24000 korona

Ausztriában

negyedévre — 28000 osztr. korona
félévre — — 56000 osztr. korona
egész évre — 112000 osztr. korona

Jugoszláviában

negyedévre — — 40 dinár
félévre — — 80 dinár
egész évre — — 160 dinár

Az előfizetési díjak a következő helyeken
izethetők be:

Romániában postautalványon a Cimbora
kiadóhivatalának Satu Mare.

Csehországban a Cimbora kiadóhivatalának
a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál
évő számlája javára az alábbi pénzüzeteknél:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmecc: Bodrogközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Ilava: Ilavai Hitelbank.

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovec: Nagymihály Kereskedelmi és Hitel-
bank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nové-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nové-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Éperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimbora kiadóhivatalának a Magyar-román
fiértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca
42.) lévő számlája javára postautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabad-
sajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A.
G. in Satu-Mare (Románien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál
Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviá-
ban a Cimbora egyedárusítója és főbizo-
mányosa.

magyar család lelke olvasmányosságát kielégíti: a

PÁSZTORTÓZ

félhavi szépirodalmi folyóirat,

MAGYAR KISEBBSÉG

félhavi politikai szemle,

VASÁRNAPI UJSÁG

képes családi hetilap,

CIMBORA

képes heti gyermek-újság.

Ha a családfő a fent felsorolt 4 lapot együttesen
megrendeli, ilyen módon tetemesen olcsóbban jár
hozzájuk, mert a Pásztorújság évi 350 lei helyett
300 lei, Magyar Kisebbség évi 216 lei helyett 180
lei, Vasárnapi Ujság évi 550 lei helyett 480 lei,
Cimbora évi 267 lei helyett 210 lei, összesen tehát
1367 lei helyett 1160 leibe kerül a 4 kitéendő magyar
lap együttes előfizetése. Külföldi megrendelésnél
20%-kal drágább a magas portóköltség miatt. A
négy lapra együttes megrendeléseket felvesz a

„Haladás” Lap- és Könyvkiadó B-t.

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 14.

Forduljon hozzá mutatványszámokért.



Bácsi, Nénéi ide figyelj!

Palma kaucsuk sarkot viselj!

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ

„SZABADSÁJTÓ” KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. BATMAH
A SZERKEZTÉSÉRT DÉNES BANDOR FELEL.
A SZINES OMLAPOKAT GÖSVÁR REZBŐ RAJZOLTA.

**Ifjúsági könyveket
a Cimbora kiadóhivatala szállít.**